

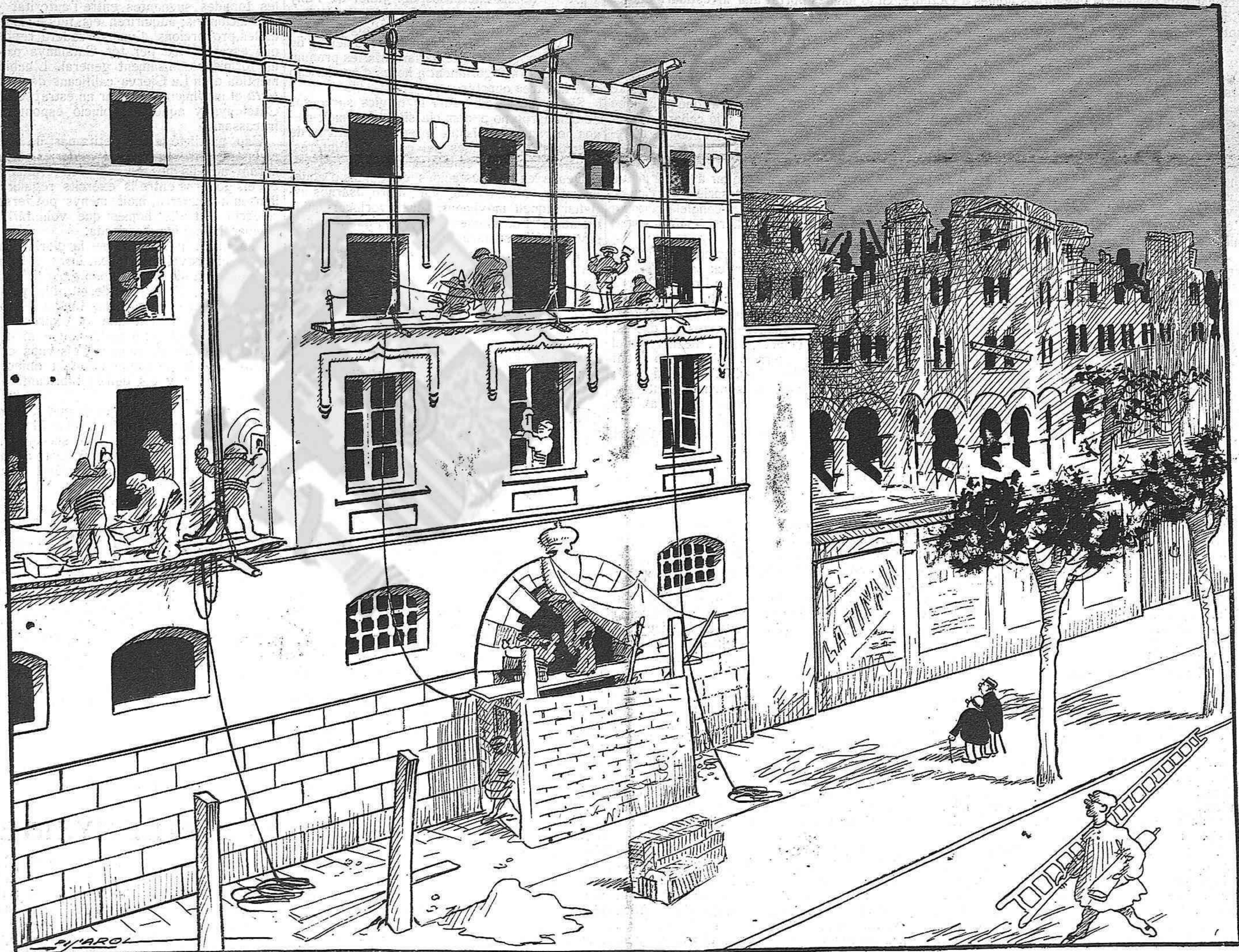
ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagosi)

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: LIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITG, NÚM. 20, BOTIGA
BARCELONA

AQUEST NÚMERO 10 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA
NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

PREUS DE SUSCRIPCIÓ:
Fòra de Barcelona cada trimestre: Espanya, pessetas 1'50.—Extranger, 2'50

AL CAP D'UN ANY

“..... Y aquí no ha pasado nada.”

LA SETMANA

HA costat d'arrencarli, però al ultim n'hem sortit. Dimecres, a copia d'estirarli la llengua, varen conseguir els senyors diputats que'n Canalejas exposés el seu programa.

¡Gran programa, cavallers, si don Josep volgués donar-se una mica d'aire en cumplirlo!... Lo mal es que, segons manifestà ell mateix, pera convertir en realitats totes les seves promeses se necessiten molts dies, molts mesos, potser molts anys.

Y en Canalejas, que sab per experiència que corrent se tropessa, y's relisca, y's cau, no vol precipitarse.

—No admeto—va dir—que se'm marquin els minuts ni que se'm senyalin plassos. El programa'l realisaré, jvaya s'il realisaré!, però pera ferho necessito temps, facilitats, llibertat de moviments, *holgura*. D'acceptar imposicions y fetxes, jo no seria un governant sinó un governat.

Y la majoria aplaudia, aplaudia frenètica, entusiasmada ab l'idea d'aquesta gran provisió

de temps que'n Canalejas necessita fer pera desenrotillar ab comoditat els seus projectes.

El programa del jefe de la democracia monàrquica es bastant extens. Fidel als seus compromisos,—es ell qui parla, no nosaltres—en Canalejas transformarà l'ensenyança en les escoles públiques, evitarà noves aventures al Africa, formarà un exèrcit colonial per aquella regió, se les tindrà tiesses ab Roma, imposarà la supremacia del poder civil, reformarà el codig de justicia militar.

¿Quan ho farà tot això?...

Per ara no pot ser: fa massa calor, els representants del país estan fatigadissims... de tant enraonar, y les Corts han de tancarse. ¿No ha dit ja per endavant don Josep que ell no vol pressess?...

Però'l Parlament tornarà a obrir-se al mes d'Octubre, y llavors, llavors serà l'hora de veure per aont se comensa y quina es la primera reforma que's posa al telèr...

Segurament, recordant aquell qüento antic, en Canalejas dèu dirse:

En tres meses de plazo que tenemos...

PIF-PAF

En Maura! Ara fa poc, ab motiu del discurs pronunciat per ell a Carranza, s'ha dit d'ell: ja evoluciona, ja cambia; ja no es el mateix, ja se'n acosta!—Y be, no! ¿Es possible que us fieus encara de les argucies d'aqueix advocat, que ha passat mitja vida desmentint ab fets les paraules pronunciades en l'altra meitat de vida? Ell es l'home que digué un dia: «les idees no delinquençen»; y un altre dia fusellà an en Ferrer, tancà les escoles laiques, amordàssà la premsa d'esquerra!—Ell es l'home que un dia digué: «jo vui que Cuba tingui en les Corts espanyoles una autèntica representació»; l'home que en el Senat cridava: «es que voldrieu que Catalunya concentrés en si mateixa els seus ressentiments contra l'Estat, y no vingués aquí il·lurement a exposarlos?», y un altre dia trepitjava la Constitució pera coartar la llibertat de la tribuna, del periodic, de la càtedra, y renovava, en plena Barcelona, l'ignominia del cas Rizal.

**

Una vegada més, en nom de l'amor y no de l'odi, en nom de la gloria de la patria, en nom de la gloria de l'exèrcit, en nom de la gloria de tots nosaltres, civils, en nom d'Espanya, en nom de Catalunya, en nom d'Europa, jo demano la revisió del procés Ferrer!

Com a simbol, per la sola mort d'aqueix home abans obscur, carrers de ciutats europees porten avui el seu nom com una vergonya pera nosaltres, y se li erigeixen estatues que perpetuen la nostra inferioritat. Vindiquemnos, doncs, patriòticament, d'aquesta taca inscrivint el nom de la Nova Espanya en la protesta. ¿Qui dirà, qui dirà si també un dia, allà a Montjuïc, entre altres monuments, un pare futur no mostrarà al seu fillet l'imatge d'en Ferrer dientli: «Aquest home era, barbàricament, el fundador de la plena emancipació pedagògica que avui fruim; sols es gran per la seva mort, no per la seva vida. Fou víctima, hostia, oblació; no va esser Capdill, però per tal morí?»

**

L'altre dia, tot mirant, desde lluny, un ministre espanyol desfilar, ab un seguici burocràtic, entre les instalacions d'una Exposició provincial, a la vora de la mar, jo veia una falua, aturada prop de l'embarcader, y desde ont contemplaven aquell seguici oficiales uns mariners turcs. La bandera vermella de Turquia volejava a popa. Y'm deia: aquests homes, en que la morenre de la rassa's reforça encara ab la color de les marinades, són espectadors inferiors, barbres, d'una festa de ciutadania, o be miren l'oficialisme espanyol com qui mira'l pas d'una cort de reietó polinesi, o els preparatius d'una dansa salvatge? ¿Es que la Jove Turquia, iniciadora, un poc brutal encara, dels temps nous, no té, a través d'aquests homes, un esguard de commiseració ofensiva pera l'Espanya vella, obstinada en la trista gloria de la seva propia vellesa?

GABRIEL ALOMAR

LA MEVA TRIBUNA

Y be, ho tinc de dir. No hi hauria respectes humans que deturessin avui la meva ploma. No hi hauria mordaces pera la meva boca. Me sento altre cop sota l'impuls d'una forta conciència que'm mana parlar. ¡Quantes voltes ja, amics meus, m'he trobat en les mateixes condicions de solitari, sentintme l'ànima acariciada per una estranya barreja d'amargura y d'orgull!

Acuso, en general, de feblesa la campanya republicana de les Corts en el debat sobre Juliol-Octubre. No era aqueixa, certament, l'impressió que del debat esperaven els solidaris de la gran Solidaritat europea! Se us ha donat, ciutadans, l'immunitat parlamentaria pera que'n feu ús. Y una vegada més tindrem d'esser els pobres plomifiers, exposats a totes les ires gubernamentals, els qui alsem el crit que vosaltres, en general, no heu gosat donar...

De tal manera ha pogut infiltrar-se en la massa social el prejudici contra aqueixa Escola Moderna per tothom ignorada, que s'ha arribat a tenir *por*—tal com sova—de rebatre a la cara dels culpables el nom d'en Ferrer, sobre la testa del qual la repressió arribà a ferir l'idea, després d'haver ferit la pobre carn de la plebs irresponsable, indòcta.

Doncs be: jo recullo d'en terra la bandera d'atac, de gallardia, que's tribuns no han sabut aixecar com una glòria davant els homes d'Octubre. Si jo hagués portat una investidura en les Corts espanyoles no hauria tingut, de moment, altre programa de combat que aquet nom simbòlic: *Ferrer!* A mi no m'importen les condicions personals, que desconec, d'aquest home, com no importaven a la justícia dels bons els noms d'un Calas, d'un De la Barre o d'un Dreyfus. Jo vaig dirne, del cas Ferrer, el *cas N.* Perquè lo que's discuteix aquí són, simplement, els Drets de l'Home, la garantia davant de les lleis, els fonaments de la Justícia. Es aquesta, en resum, la frase capital que jo hauria llençada al rostre del govern *responsable* d'aleshores, que pera això era responsable: «Tireu aquí, a l'hemicicle, una sola PROVA definitiva, que valguen en justícia, contra l'home que, com a poder executiu que erek, vareu executar, y jo callaré davant Europa. Mentre no ho feu, mentret divagueu en paraules buides, jo us cridaré, homes d'Octubre, l'injuria que vosaltres mateixos us infliguïreu aquí, ab el vostre silenci de culpables!»

Ont són, a la vora d'aquest apostrof, les consideracions y els habilitismes? Les oreilles de l'humanitat són obertes a la discussió parlamentaria sols pera escoltar aquesta prova que no ve... Les mirades, àvides, vetllen el gest que no's dissensa... ¿Y gosarieu desviar en divagacions accidentals la *substància* mateixa de la nostra Espanya, la seria condició mateixa d'europea? Perquè, fixeu-vos: es la Patria, això que vosaltres haveu enllairat emfàticament mil voltes, lo que ara's debat!—Europa o Berberia!

El ciutadà que ara us parla va tenir l'alta honra d'ajuntar la seva protesta a la protesta europea desde les columnes justicieres de *L'Humanité*, de París, en un article sobre l' qual callaren tots els periodics espanyols. Y aquest ciutadà, davant les paraules d'en Lerroux sobre escrupulis patriots, entén que aleshores va obrar, més que mai, mogut pel foc del patriotisme.

Però es just dir que la culpa d'aquella afronta no es exclusiva d'un tribunal sentenciador. Sobre aqueixa sentència va pesar, d'un costat, la passió folla y sanguinaria de totes les dretes, del personificada y feta verb en l'inconcebible denúncia d'un senyor Ugarte, fiscal, aleshores, del Tribunal Suprem; y de l'altre costat, el silenci de covardia de les esquerres. Sols Europa crida! No era, doncs, únicament una pressió política la que va pesar sobre aquella terrible decisió; va esser una encara més vergonyosa pressió social.—¿Qué son, grans deus, aqueixes atenuacions y timideses de frase, com *temeridad*, o *precipitación*, o *equivocación*, pera calificar aquell fet en l'hora de les responsabilitats davant el Parlament del món?

El senyor Cierva pogué rebatre a la cara del senyor Emiliano Iglesias la responsabilitat d'aquella execució. Doncs be: ¿calia una veu de ciutadà nete de tota culpa, pera recullir l'acusació contra 'ls octubristes? Aquí va la meva, amics!

El senyor Ossorio ha audit an el seu curt estudi sobre la setmana de Juliol.—Doncs be: en aquest estudi, el nom d'en Ferrer, suposat director de la setmana tràgica, no s'hi troba ni una sola regada.—Judiqueu...

Els moments actuals me recorden aquells inicis estridents de la qüestió Dreyfus en el Parlament de França. En una d'aquelles sessions ja històriques, el ministre de la Guerra, general Billot (me sembla) va alsarsse pera dir, entre grans aplaudiments de les dretes, del centre y de gran part de les esquerres: *No hi ha qüestió Dreyfus. Dreyfus va esser legal y justament condemnat. No hi ha cas de revisió.*—Oh, el llarg pelegrinar de l'idea revisionista desde aleshores, entre injurias y persecucions, pera arribar a la segona y vergonyosa condemna de Rennes, y a la tercera y absolutoria sentència civil de París, y a la reintegració teatral del ja comandant Dreyfus en l'exèrcit.—Tots els veritables ressorgiments d'un poble se fonamenten, més que en programes polítics o disquisicions socials, en reivindicacions de la justicia conculta. Així també, a Catalunya, la Solidaritat catalana va establir-se contra la llei de jurisdiccions. Sense'l sentiment de justicia no són possibles, mai, cultura ni civilisació.

**

Jo no sé si en Maura tornarà al poder. Es quasi segur que s'intentarà que torni. Lo que si sé es que no pot tornar. Si torna, Espanya deixa d'esser Europa...

...Quins moments aquells! ¿Ho recordeu? Jo no tinc memòria de que mai, mai, contra cap nació, se sia alsat un moviment tan formidable d'ira. Per la vilesa d'un govern que no podrà mai esser abastament odiat, el nom d'Espanya, *justament*, va esser presentat a la picota en les plassas públiques de tota la civilisació. Jo no he vist mai un segregament tan absolut entre un poble y aqueixa magnifica solidaritat de seleccions humanes que podria anomenar-se els Estats Units Universals.

Y be: ara cal un resultat, a la campanya present nostra. Ah! Ja que no es possible una reparació de lo comès, cal que l'home en qui aqueixa injustícia's fa responsabilitat davant l'història rebi una inhabilitació absoluta pera esser subjecte de governament. Es precis que ni en Maura ni cap dels seus companys de gabinet en aquelles hores horribles tornin a macular el nom comú de tots.—Vosaltres, patriotes, homes que teniu pera Espanya una gelosia fanàtica de cultius, ¿no sentiu en les vostres galtes, encara, l'humitat de l'escuinada rebuda? Jo us voldria infiltrar en les venes, ara mateix, una espira del foc que m'abrandà d'irritació y de vergonya a la recordança d'aquells dies. ¡Y aquells homes varén lograr interceptar les comunicacions entre l'extranger y vosaltres, y per això no va arribarvos l'eco del crit unanimous de la terra cívica, contra la nostra terra y contra nosaltres tots!

En Maura! Ara fa poc, ab motiu del discurs pronunciat per ell a Carranza, s'ha dit d'ell: ja evoluciona, ja cambia; ja no es el mateix, ja se'n acosta!—Y be, no! ¿Es possible que us fieus encara de les argucies d'aqueix advocat, que ha passat mitja vida desmentint ab fets les paraules pronunciades en l'altra meitat de vida? Ell es l'home que digué un dia: «les idees no delinquençen»; y un altre dia fusellà an en Ferrer, tancà les escoles laiques, amordàssà la premsa d'esquerra!—Ell es l'home que un dia digué: «jo vui que Cuba tingui en les Corts espanyoles una autèntica representació»; l'home que en el Senat cridava: «es que voldrieu que Catalunya concentrés en si mateixa els seus ressentiments contra l'Estat, y no vingués aquí il·lurement a exposarlos?», y un altre dia trepitjava la Constitució pera coartar la llibertat de la tribuna, del periodic, de la càtedra, y renovava, en plena Barcelona, l'ignominia del cas Rizal.

**

Una vegada més, en nom de l'amor y no de l'odi, en nom de la gloria de la patria, en nom de la gloria de l'exèrcit, en nom de la gloria de tots nosaltres, civils, en nom d'Espanya, en nom de Catalunya, en nom d'Europa, jo demano la revisió del procés Ferrer!

Com a simbol, per la sola mort d'aqueix home abans obscur, carrers de ciutats europees porten avui el seu nom com una vergonya pera nosaltres, y se li erigeixen estatues que perpetuen la nostra inferioritat. Vindiquemnos, doncs, patriòticament, d'aquesta taca inscrivint el nom de la Nova Espanya en la protesta. ¿Qui dirà, qui dirà si també un dia, allà a Montjuïc, entre altres monuments, un pare futur no mostrarà al seu fillet l'imatge d'en Ferrer dientli: «Aquest home era, barbàricament, el fundador de la plena emancipació pedagògica que avui fruim; sols es gran per la seva mort, no per la seva vida. Fou víctima, hostia, oblació; no va esser Capdill, però per tal morí?»

**

L'altre dia, tot mirant, desde lluny, un ministre espanyol desfilar, ab un seguici burocràtic, entre les instalacions d'una Exposició provincial, a la vora de la mar, jo veia una falua, aturada prop de l'embarcader, y desde ont contemplaven aquell seguici oficiales uns mariners turcs. La bandera vermella de Turquia volejava a popa. Y'm deia: aquests homes, en que la morenre de la rassa's reforça encara ab la color de les marinades, són espectadors inferiors, barbres, d'una festa de ciutadania, o be miren l'oficialisme espanyol com qui mira'l pas d'una cort de reietó polinesi, o els preparatius d'una dansa salvatge? ¿Es que la Jove Turquia, iniciadora, un poc brutal encara, dels temps nous, no té, a través d'aquests homes, un esguard de commiseració ofensiva pera l'Espanya vella, obstinada en la trista gloria de la seva propia vellesa?

GABRIEL ALOMAR

De la revolta

Es difícil treure l'aigua clara dels discursos que s'han fet al Congrés, respecte als successos del Juliol de l'any passat. El debat ha sigut llarg y pesat; cada hu ha procurat tirar l'aigua al seu molí, y el pobre que hagi tingut la paciencia de llegir totes les oracions parlamentaries pronunciades, tindrà segurament a hores d'ara un cap com uns tres quartans.

Si els que varem veure ls tràgics successos de ben apropi no podem classificarlos, molt menys podran ferho els que'n tenen les notícies de segona mà y passades pel cedas de l'interès, de la passió o de l'embusteria.

Desde les manifestacions del dilluns d'aquella setmana memorable varem proposarnos estudiar aquell moviment, pera averiguar quins elements el promovien, l'objectiu que's proposaven y l'importància que podia adquirir.

L'esperit de protesta contra la guerra y contra 'ls nous embars de gent era general; fins els que procuraven justificar la nostra intervenció al Marroc criticaven la manera de portar la campanya, sent unanim l'indignació per la crida a files dels excedents de cupo. La classe treballadora es la que té sempre més a mà l'exteriorizar una protesta, y va ferho apelant a la vaga general, convinguda solament per un parell de dies.

Els obrers en vaga devien fer patents els motius de la seva actitud, y la manifestaren plena y pacíficamente llensantse als carrers y victorejant a l'exèrcit a cada punt que se'ls presentava ocasió. Aquells vctors a l'exèrcit no eren demostració de que 'l poble se sentís militarista, ni crit hipòcrita que tanqués segones intencions, com algú ha volgut suposar; era senzillament manifestació de simpatia als pobres soldats, a la carn de canó que 'l poble considerava intímidament sacrificada en una campanya que no podia reportar a Espanya profit ni glòria.

El dilluns a la tarda passà lo que passa sempre que hi ha poble indignat al carrer y topa amb un *principi d'autoritat* malament interpretada. Davant la Capitanía General va promoures una colisió sagnanta y la cosa comensà a prendre extraordinaries proporcions. A la mateixa nit del dilluns cremava'l colegi dels Matristes al poble Nou.

Al dimarts, desitjosos d'esbrinar el movil d'aquell moviment, anarem al matí als barris del Paralelo, ont sovintejaven els trets y les batusses, y al passar, poc més de les deu, pel carrer d'Amalia, vegerem alsar una barricada, y d'un terrat sortiren alguns trets contra un grup de policia, ointse també algun visca a la Repùblica. Als pocs moments y com per art de bruixeria s'aixecaven per aquells carrers una pila de barricades, y a les poques hores cremava l'iglesia de Sant Pau y el colegi dels Escolapis.

Y malgrat tocar d'aprop y ben d'aprop la revolta, continuarem a les fosques; els obrers havien comensat una protesta pacífica; els republicans no tenien, ni en desig, preparada cap revolució; les bombes dels anarquistes d'accio restaven mudes; pels àcrates filosofics, allò no era cosa del seu programa; la pillaeria no hi prenia part, perquè no's tenia notícia de cap acte de pillatge. L'única botiga saquejada era una

armeria del carrer del Príncep de Viana, y que uns revoltats prenguin armes allò ont ne trobin, es una cosa forsa natural.

D'aquella hora en enlla ja va generalisarse la tragedia: a la nit del dimarts varen cremar-se iglesies y convents; el dimecres sovintejaren les topades sagnantes entre l'autoritat y eis revolucionaris; adquiriren els fets de Barcelona les proporcions d'una verdadera revolució, que escampantse per tot Catalunya provocà un formidable alsament general. L'habilidosa mentida d'en La Cierva calificant de *separatista* el moviment va posar un estret cercle a Catalunya y aquella revolució espontània va fracassar.

Cap part té la més petita part de culpa en algun que altre acte de *apacheria*

algun cop n'adopten el trajo, es sols a manera de disfressa apropiada a les conveniencies del moment?

Lo que se li demana an en Canalejas es que caigui. Poc importa el pretext ni la forma de la caiguda. Mentre se'l pugui treure del poder, tots els medis son bons.

Per xò un dia li busquen raons per la lentitud ab que porta les negociacions ab Roma, afirmando que si s'encallen o no avensem depressa es per culpa d'ell.

Per xò un altre dia'l maregen llegintli noticies d'Africa, segons les quals el Riff està que bull y es quasi segur que en plasso breu ens veurem altra vegada obligats a anar a tiros ab el Mizian y a solicitar els concells del *Gato*.

—¡Tot això es fals!—crida furiós en Canalejas.—Ni al Riff hi succeeix res que s'aparti de lo ordinari, ni les negociacions ab Roma van, per culpa meva, ab la lentitud que vostès suposen.—

Tant se val!... Els seus *jaleadors* no's convencen. ¿Còm s'han de convencer, si la seva consigna es no parar fins que'n Canalejas perdi el cap... y's cedeixi el puesto?

Perquè—hi ha que dirlo ben alt, doncs el joc està vist y ja no hi valen dissimulos—els qui ab més ardor treballen avui contra'l Govern no són pas els republicans, ni els socialistes, ni els carlins: són la gent del *trust*, la camarilla d'en Moret, els qui tenen per orgue *El Imparcial* y per programa polític la nòmina.

—Jo faré això—diu en Canalejas;—jo reforrare allò; jo condiré a Espanya per noves y amples vies...

¡Música, música!... ¿Què'ls parla an ells de noves vies si en Moret no es president del Govern, ni en Gasset ni en Santiago Alba son ministres?...

La comèdia que'l public innocent veu representar sembla un'altra; però, passi al escenari lo que's vulgi, la verdadera situació, avui, es la que un personatge del bloc ha exposat ingenuament en un circol polític y que un diari reproduceix en aquesta forma:

«Tot això no té més que una solució. En Moret, l'únic home liberal ab que compta la monarquia, ha de tornar immediatament al poder, y en Maura y en La Cierva, l'impopularitat dels quals es evident, deuen retirarse a la vida privada, deixant an en Dato la jefatura del partit conservador. Llavors els republicans governamentals se n'aniran ab en Moret, la política quedará del tot transformada y això serà un paradís.»

Y an en Canalejas, l'usurpador, l'odiad de tentador del poder, que'l parteixi un llamp.

—¿Pot parlarse més clar?

PEP FRANCH

UN «CREDO» SOCIALISTA

No deixa de ser enginyós aquest *Credo Socialista* que acaba de compondre un italià:

«Crec en un Marx, pare organitzador, creador del Socialisme internacional mercès al qual avui el poble es una gran forsa; crec que aquet fou secundat per obra dels internacionalistes y que fou fill de Lluís Michel; crec que sofrí baix el poder del clero y del capitalisme, que fou vexat, cruxificat, mort y sepultat víctima d'impostos y contribucions inicues. Descendí a l'ignorància, però s'unificà ab lleis de millorament. Els seus representants seuen a l'esquerra del Parlament, d'aont vindrà, tard o aviat, el judici dels pobres contra'l rics. Crec en el Socialisme, en la santa mare «Casa del Poble Socialista», en l'organització dels obrers, en la suppression dels esquirols, en la resurrecció del proletariat, en l'idea eterna. Amén.»

Però aquet *credo* no's resarà gaire, m'sembra.

Els socialistes no estan ara per oracions, y fan be.

Així no hi ha por que'ls les trenquin.

UNA PREGUNTA

A les *Dames Negres*

Oh *dames* que, l'mateix que aquelles *dames* de la ideal ciutat d'*Estropajosa*, es vostra fe catolic-religiosa d'una elasticitat de lliga-cames!

Oh *dames* de conciencia ja estantissa que igual aneu al temple a fè oració com protesteu a càl Governadó y lo mateix us té mitin que missa!

Vosaltres, *Dames Negres*, que, enternides pels plors del presoner del Vaticà, dieu, cridant per tot, que per salvà l'Iglesia donareu les vostres vides...

Vosaltres, les qui aneu de porta en porta fer firmar a tothom, a xics y a grans, contra l'obra perversa dels *tirans* que voleu fer reviure a Espanya morta...

Vosaltres, *Dames Negres*, sou amables y'm direu, n'estic cert, la veritat: ¿O que, des que a la *juerga* us heu llenyat, les vostres cases son iguals que estables?

R. AREGALL

Impressions parlamentaries

Pere Corominas

 Le leader de l'Esquerra catalana no creu pas que'l debut parlamentari d'un polític hagi d'esser una cosa teatral, sensacional. Ell no ha volgut fer, al Congrés, una entrada de cavall sicília; no ha tingut la pretensió de donar un cop d'efecte. Com que no es vanitós, com que no cerca'l fum de les lloances d'un dia, s'ha estimat més fer un discurs raonat, serè, metòdic, de viva doctrina y de forta espiritualitat. No haurà produït, certament, l'esclat momentani de fugitius entusiasmes, que's marceixen tot seguit. Però ha fet pensar, ha plantejat, en el seu veritable terreny, els problemes palpitants de l'actualitat política espanyola. D'alguns discursos pronunciats en el debat del Missatge y que han tingut, de cop, apariencies d'exit, ja ningú se'n recordarà més, puig no duien res sota les bombolles de savó de la retòrica. El discurs d'en Pere Corominas al contrari, restarà com una orientació, com un far d'idees, enmitj de l'immensa vuidor de la política madrilena. D'aquí a alguns mesos hi haurà encara qui el rellegirà, cercant-hi un pensament concret, una doctrina orgànica.

La condemnat de tota guerra injusta, la reforma del Codic de Justicia Militar y la derogació de la Llei de Jurisdiccions, la modificació de l'anomenada «lei del cendau», l'efectiva supremacia del poder civil, l'absoluta llibertat de conciencia, la neutralitat escolar y la reforma autonómica: heus aquí el programa organic, coherent, que'n Corominas ha exposat.

Y aquest programa, que constitueix el de l'Unió Federal Nacionalista Republicana, es l'únic que fins ara s'ha proposat al nou Parlament.

Lerroux

Un diari madrileny sintetisa la personalitat d'en Lerroux ab les següents paraules del titol d'un article: «Un gran actor». El concepte es just, encara que no sigui nou. Nosaltres ja ho sabíem de molt temps ensa que'n Lerroux es un admirable comediànt. ¿Qui no recorda, per exemple, la trassa insuperable ab què sab plorar en els mitings? ¿Qui no té present aquelles llàgrimes que li caigueren dels ulls en la darrera assamblea de l'Unió Republicana, quan parà d'en Salmerón y de l'atentat d'Hostafrancs? Sí: en Lerroux es un gran actor. Es una d'aquelles persones que saben fingir meravellosament y que la mateixa cara fan en mentida que en veritat. Tot lo que va dir al Congrés es un conjunt de falsetats dites ab un aplom inconcebible. La quasi totalitat dels que l'escoltaven, que no saben ni mitja paraula de les coses de Catalunya, s'ho empassaven tot, allò. Però un home enterat de les coses catalanes y barcelonines queda esma-perdit davant d'aquella història fabulosa, fantàstica, que l'*Alejandro* conta sense tant sols tornar-se vermell de vergonya. A cada paragraf del discurs d'en Lerroux s'hi hauria de posar aquesta acotació: (*Quina barra!*)

Quines coses va dir en Lerroux! Que ell havia educat les masses republicanes de Barcelona, que'ls lerrouxistes són models de cultura y de civilitat, que l'administració dels seus correligionaris en el nostre Ajuntament es admirava,

ble, que la majoria lerrouxista ha fet pujar el crèdit municipal, que ell no ha empleat mai a cap amic...

Ara sí que podem ben dirlo, senyors: *¡La verdad en marcha!*

Ventosa y Calvell

El primer discurs d'en Ventosa y Calvell no'n agrada pas. En ell hi havia'l criteri de la Lliga, segons el qual, apart d'alguns detalls, en Maura y en La Cierva obraren perfectament y ab tota la raó en la qüestió de la guerra del Riff y de la revolta catalana. Però com que nosaltres som justiciers, hem de dir que'n agrada fors la rectificació que al discurs del gran mentider Lerroux feu el diputat per Santa Coloma de Farnés.

En Lerroux s'havia volgut espolsar les responsabilitats del crim d'Hostafrancs, y en Ventosa li recordà les seves alusions al *bautismo de sangre*. En Lerroux havia afirmat que no's preocupava de favors ni d'empleos polítics, y en Ventosa li recordà que la grotesca *Casa del Pueblo* està convertida en una agència d'empleos municipals. En Lerroux s'alabava de que baix la gestió dels regidors radicals el credit de l'Ajuntament ha millorat, y en Ventosa feu saber al Congrés que d'ensà que la majoria lerrouxista governa la nostra ciutat els valors municipals han baixat tres enters. En Lerroux s'atreví, cínicament, a parlar de la moralitat de l'administració municipal de Barcelona, y en Ventosa li retrogué els escandols dels seus correligionaris a l'Ajuntament.

Per haver contribuït a treure la careta an en Lerroux nosaltres aplaudim la rectificació d'en Ventosa. Val a dir, emperò, que en aquest punt els regionalistes estan en situació més facil que'ls federalists nacionalistes. Aquets darrers no poden, davant del Parlament, davant dels diputats monàrquics, provocar una baralla entre republicans, que serviria pera donar greix als enemics..

FULMEN

Volen fer dels cementiris uns camps secularisats perquè sense diferencies s'hi puguin depositar tota mena de cadavres, tant si son de radicals, com de moros, com de xinos, com de catòlics-romans.

Volen, en fi, rebaixarnos la paga, el sòu que l'Estat ens dona, per resarcirnos dels bens que se'n va quedar.

¿Què us sembla, germans carissims?

—Que tot això, en realitat, es molt trist y molt sensible, però no veiem l'enllaç que té ab lo que li contavem.

—¿Que no?... Perquè esteu badant.

Mediteu una miqueta y veureu que, garbellat, lo que acabo d'explicarvos vol d'en llenguatge vulgar que m'és del tot impossible dar-vos res: clà y català.

—Es que hem perdut la cullita!... —Ho sento; però, germans, també jo perdré la meva; per lo tant, estem iguals.

C. GUMÀ

 OMENSEN a pendre mal aspecte les vagues del nort d'Espanya, aont el Govern, en previsió dels aconteixements, s'ha vist obligat a acumular numeroses forces.

Bilbao, per ara, no s'ha sortit de la normalitat, però en tota la seva regió minera pot dirse que no treballa ningú. Fins hi ha obrers forasters que, sospitant que'l conflicte va llarg, se'n tornen als seus pobles, a fi de poder resistir en millors condicions la mala temporada que s'acosta.

La causa de la vaga es ben coneguda. Se tracta d'obtenir rebaixa en les hores de jornal: de dèu, posarles a nou. Els treballadors les exigeixen, y els amos, alegant que en totes les mines d'Europa's treballa més, no voleu concedir-les.

Donats els termes en que la qüestió s'ha plantejat y la possibilitat, clarament entrevista, de que la vaga s'extengui, difícil es fer calendaris sobre la solució que'l conflicte pot tenir.

Veiam, quan surti el següent número, en quin estat el trobarem.

Dimecres va votarse al Congrés la contestació al Missatge de la Corona. 183 vots, contra 81 de les oposicions reunides, varen aprovar l'obra del Govern y les manifestacions que poc abans de la votació havia fet en Canalejas.

¿Y en Moret?

En Moret tenia el *ferm* proposit d'abstenir-se, pera demostrar an en Canalejas que no li perdona l'haverli birlat el poder; però, arribat el moment critic, l'home no va atrevir-se, y, com un manso anyell, votà també a favor del seu antic subordinat.

Davant de la pussilànitat del seu jefe, els del *block* estan que treuen foc pels caixals, però don Segimon els consola fàcilment.

—Un vot no significa res—els diu, aixamplant distretament la màniga.—Avui he dit que estic al costat d'en Canalejas... Demà potser el faré 'caure. La política ¿no es això?

Es veritat. La política es això. Sobre tot, la política tal com l'entén en Moret.

Sembla que'ls més emblemàtics juriconsults del món estan decidits a acceptar el fonograf com a valid en els testaments.

Apa, don Anton: Comprí un fonograf...

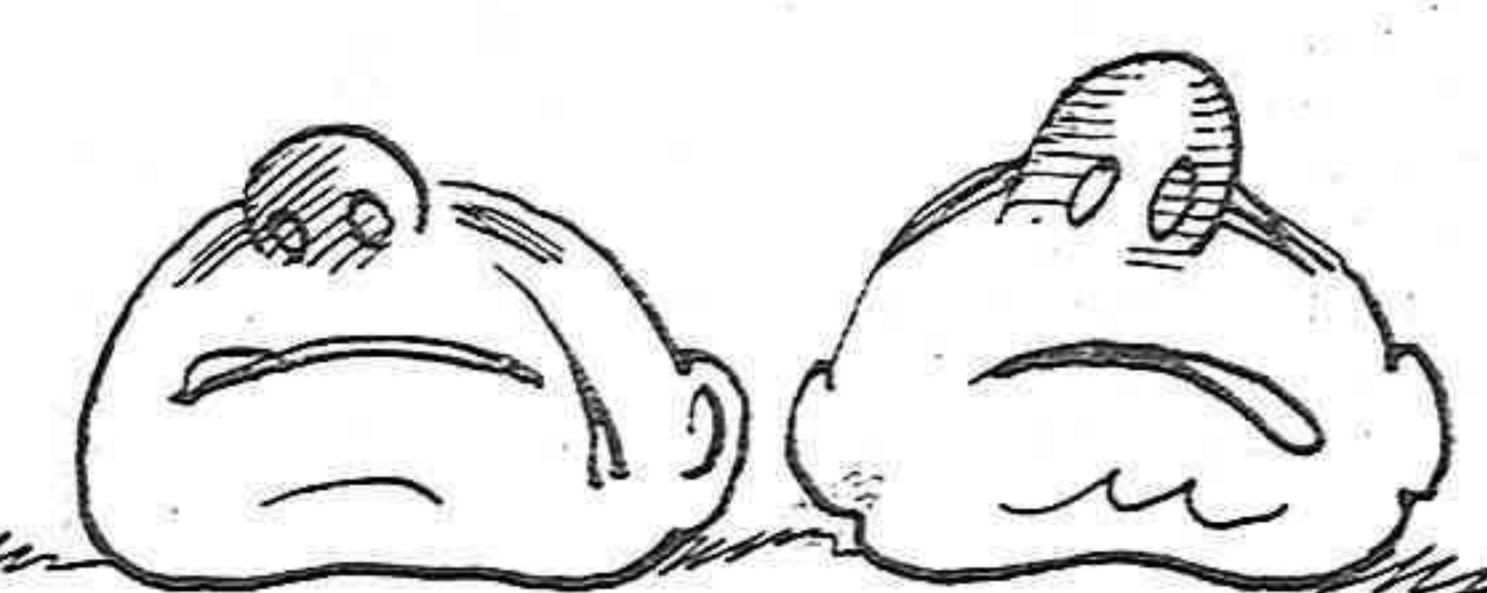
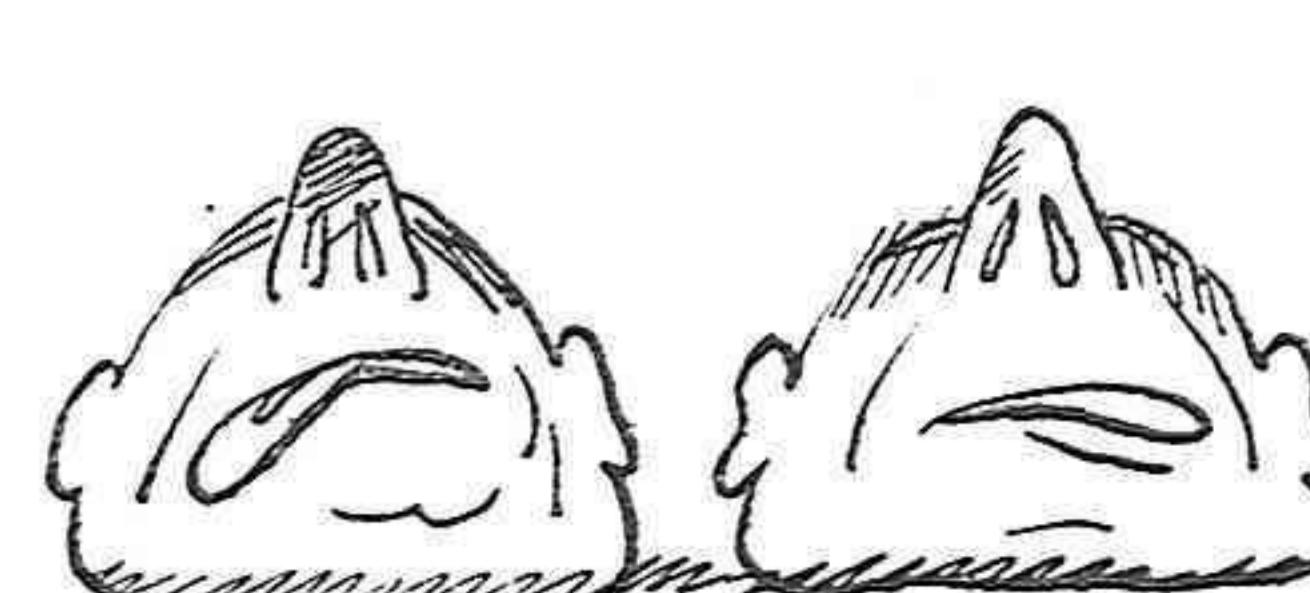
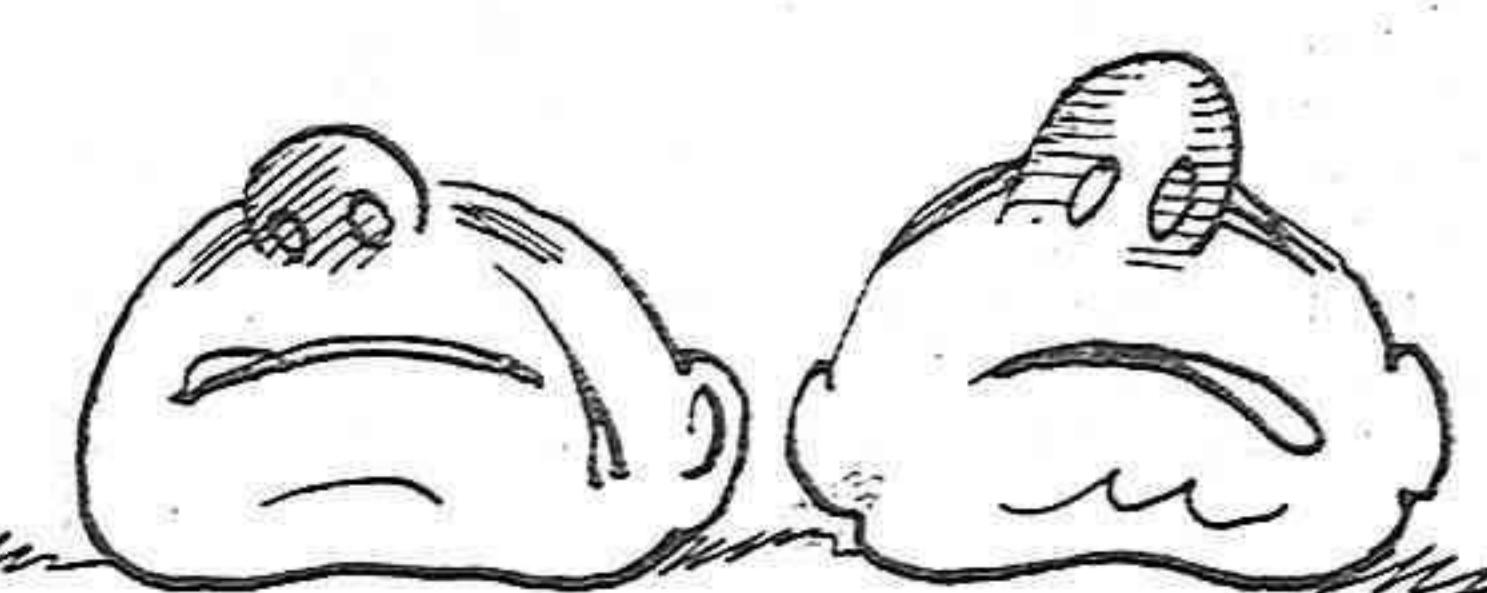
Surt més a compte que un notari, y es més divertit.

Bonica ocasió pera fer tots un negoci.

A Tanger estan realisantse grans treballs pera organizar un Ajuntament, que serà'l primer que s'haurà establert al Marroc.

Escoltin, senyors tangerins: ¿volen el nostre?

Els el donarem de franc, ab presidència, comissions, delegacions y tot.

Y si tant ens apuren, poser, per torna, fins
hi afegirem la guardia municipal... y en Fal-
qués.
Hala, animarse, que de gangues com aquesta
no se'n presenten cada dia.
S'accepta l'oferta?

La Comissió dels Pressupostos s'ha reunit
pera parlar del monopoli de les cerilles.
Qui ho diu que l'actual situació política es
molt tenebrosa?

Si els governants estan a les fosques es per-
què volen...
Ja tenen les cerilles damunt de la taula.

CARTOON DE FORA

BREDA, 20 de juliol
Sempre'ns en passen de bones. L'altre dia, gran
escandal a l'ajuntament ab motiu de discutir-se'l
projecte d'iluminació del poble. Per fi va acordar-
se que tindriem com a pagant la meitat els veïns y
l'altra meitat el Municipi, ab lo qual el poble ja
s'hìavenia. Però, ioh sorpresa! a l'anar a passar
comptes, ens trobem ala caixa del comú vuida.
Cinc mil pessetes que deien que tancava havien
volat. Les rates se les havien menjades.
Y el poble s'ha de veure ara sense llum y sense
diners.

Davant de lo que ha passat,
als pobres veïns de Breda.
sembla que ls hagin ruxat
ab un xorro d'aigua freda.

Libertad y poca ropa

La política y la moda,
que semblen dos elements,
si no del tot antagonics,
al menos independents,
passemos per la censura,
com caldo pel colado,
y trobarem que avui viuen
ab intima relació.

No es necessari, per' veureho,
fer cap viatge al Extranger,
es cosa que's veu tothora
y a qualsevolga carrer.

Escolteu an els potífics:
Com acordeons de veïnat,
toquen la mateixa pessa:

Libertat iots Libertat!

Mireuvs després les modes:
fixeuvs en els vestits
de les nostres germanetes:
¡Libertat en tots sentits!

Libertat de marcar línies,
netxures y moviments,
y tot allò que an el proxim
fassi fer més pensaments.

Libertat d'enseñya'ls brassos
y els opulents pectorals
a través de reixes clares,
liberals, ben liberals!

Libertat pera oferisse
als ulls oberts dels varons
con plat delicios de pràssecs
y enfilall de temptacions.

Després que'l govern no's queixi
si els homes, entusiasmats
al contemplar certes coses,
prenen certes libertats!

Quan la moda y la política
giren pel mateix cantó,
en una y en altra esfera
com més libertat milló.

En els dos camps hem de veure,
si dura'l vent europeu,
moltes novetats. Per ara,
Deu n'hi dò, lo que ja's veu!

Si el famós radicalisme
de Don Lacandro no es fals,
espero com candeles
que manin els radicals.


Potser si avui nostres dames
porten gentils presoners,
quan ells manin podrem veure'ls
en libertat pels carrers.

PEP LLAUNÉ

Un comentari

E l senyor Maura, en el seu discurs —un discurs purament defensiu y retòric que accusa la seva vacuitat intel·lectual— afirma que la revolta barcelonina més que esser contra la guerra y contra'l govern, va tenir un caràcter substancialment clerofòb y antimilitarista. Llensem, amics, una nova pedra contra aqueix front que ni ab les flamarades de quaranta convents va tenirne prou pera posar claretat en les seves torpeses de megaloman.

Afirmem contra tots els conservadors y també contra's europeus que creuen que allò tenia un caràcter antimilitarista. Mai el poble havia con-

HISTORIA BARCELONINA

— Cal llegi
y apéndre's, aquesta historia,
y apéndrela de memòria...

La discussió del Missatge

ESPAÑA: — Ja veuran vostès com, després d'aquesta bugada, la roba'm quedarà tan bruta com abans.

fraternitat amb l'exèrcit com en aquells dies. Una vegada els nostres pares arribaren fins a donar els seus brassos a la guàrdia civil, alsaren sobre les seves espàtules als soldats, foren exèrcit com l'exèrcit fou poble. Eren els dies de la proclamació de la república. Després, ni quan el conflicte de les Carolines, ni quan les jornades vesàniques en que's cridava: «A la guerra! A la guerra!», com els francesos cridaven: «A Berlín! A Berlín!», se va produir un moment de sentimentalitat popular favorable a l'exèrcit com en els dies rojos del passat Juliol. Això no s'ha dit en el Congrés, y això ni ningú ni res, ni el males entranyes d'en Lacierva ho podien negar. L'exèrcit era aplaudit desde's balcons quan tot el veïnat estava tancat obeint els bandols, y el ranxo no arribava, y els soldats sentien que flaquejaven de gana, y per les finestres y balcons se's tiraven pans, se's donava menjar, treientso de la boca, y una sola veu amorosa se sentia per tota la ciutat, fins per les barricades: «Ho fem per vosaltres! Tot això es pera que no us matin a Melilla! La carn de l'exèrcit era carn del poble. Hi veien, els pares, en els soldats, als seus fills, els joves, pensaven en lo terrible de que les seves joventuts també anessin cap allà, cap a les penyes homicides del Gurugú. Sí, sí: mentida que la revolta fos antimilitarista y tres vegades falsari el que ho fa correr.

«Vá esser el clerofo, el motí? No, no, tampoc. En Maeztu escrivia, en el seu llibre nirviós *Hacia otra España*: «treieu dels convents la guardia civil, deixeu els lliures a les ires del poble, y d'ells no'n quedrà ni una pedra». Y es això lo que va passar. Qui pensava en els convents? Ningú. Quan el dimarts comensaren a cremar, tothom se preguntava, ¿y ara? ¿A què ve això? Per què creuen convents? Però les interrogacions no continuaven, y la gentada, ben alegre, corria cap als incendis. Si haguassin dispositiu de músiques, les músiques haurien anat al carrer, com si la pasqua fos arribada. Els convents cremaven, ¡festa! ¡festa! La profecia d'en Maeztu s'era complida. No hi havien guardians en els convents, y el poble violava'l seu misteri y venjava tota l'història d'Espanya, que no es res més que una sotana tacada de sang. Però els revoltats, els que estaven en les barricades, no pensaren ni en els frares, ni en la religió, sinó en la guerra, en els batallons que morien a Melilla sense saber perquè.

La crema dels convents, va esser una derivació de la revolta, com en la *Commune* de París el fusellament de l'arquebisbe. Cego el que no ho veigi, y tres vegades falsari el que ho trompetegi pera desvirtuar les responsabilitats de les hecatombes africanes.

PARADOX

LA VIOLENCIA EN LES VAGUES

LES vagues obreres donen lloc molt sovint a episodis de violència. L'exacerbació de passions que la vaga generalment produceix fa possibles les escomeses dels vagistes contra els patrons, els atacs a la propietat d'aquests, les baralles ab els *esquirols* y les topades ab la forsa pública. Són moltes les vagues que ocasionen vessament de sang. Quan una vaga important amenaça, lo primer que fan les autoritats es prendre precaucions d'ordre public, preparant forces de repressió. Ara mateix ho veiem ab la vaga de Bilbao.

Per desgracia, aqueixos episodis de violència són ben explicables. Les vagues constitueixen una declaració de guerra entre'l capital y el treball. Abans de deixar els obrers la feina, hi ha hagut quasi sempre conflictes de treball que han excitat els ànims dels que s'hi troben barrejats. En les demandes dels operaris hi bateguen el dolor y les privacions del proletariat. De la solució de la vaga depèn el pa dels treballadors y de la seva família, l'alegria o la desolació de les llars humils. Qui pot extranyar que aquestes lluites, que afecten a lo més primordial de la vida, provoquin esclats de passió y de violència?

Al declararse una vaga el primer perill està en que treballin els *esquirols*, ocupant el lloc dels vagistes. Els *esquirols*, a l'acudir a la feina abandonada, contribueixen poderosament a fer fracassar la vaga. Desd'el punt de vista dels vagistes

l'acte dels *esquirols* es una veritable traició. Aquesta traició compromet greument la causa dels vagistes, els exposa a la derrota y els amenaça ab la fam. Les passions creixen y aviat esclaten: els vagistes, encessos d'ira, escometen a cops de puny, o a cops de pedra, o a ganivetades, o a trets, als *esquirols*. Y la batuixa ofereix ocasió a l'intervenció de la forsa armada, intervenció que moltes vegades no fa més que agravar els episodis de sang.

Però la violència, que té, en aquests casos, una explicació tan natural com dolorosa, favoritza la causa dels vagistes? Nosaltres creiem que no. La violència dels obrers crida la violència de la forsa pública. Entaulada la lluita en aquest terreny, toca perdre als obrers. La seva rao no hi val davant dels fusells. Pera que hi hagi probabilitats de que una vaga triomfi per la violència caldrà que aquesta arribés a esser una revolució.

Comprendem que no es gaire facil conservar la serenitat en les hores angunioses d'una vaga. Però si, per un esforç de voluntat, els vagistes la conserven, fan més possible que mai el triomf de les seves reivindicacions.

A. R. y V.

SÓN UTILS LES REVOLUCIONS?

Les revolucions convenen...

ALS ARQUITECTES, MESTRES DE CASES, FUSTERS, MANYANS, VIDRIERS Y DEMÉS OFICIS DE CONSTRUCCIÓ: Perquè després del trastorn se's gira molta feina y ben pagada.

ALS BARBERS: Perquè quan s'inicia la repressió són molts els complicats que's fan treure la barba y el bigoti.

ALS ARMERS: Perquè els revolucionaris, al assaltar les armeries, se'n emporten tots els morts, tots els *saldos* que dormen a l'estanteria.

ALS VENEDORS DE COMESTIBLES: Perquè no més treballen fins a les nou del matí, y, si be es veritat que vénen poc, ho adineren molt.

ALS FOTOGRAFOS: Perquè són gent que s'aprofiten sempre de les desgracies y de les gràfiques anormalitats.

ALS SOCIS DE LA CREU ROJA: Perquè, com més dura la revolució, més dura el presumir.

ALS MUNICIPAIS Y ALS URBANOS: Perquè, com no passen carros contra direcció, no han de penyorar carreteres.

ALS METGES Y ALS FARMACEUTICS: Perquè els sustos sempre porten conseqüències beneficioses.

ALS FRARES Y A LES MONGES: Perquè, si's roben per hui, després pidolen per dotze, y, naturalment, al menos ne treuen per sis.

ALS SASTRES: Perquè, si aquells dies ningú's fa fer cap trajo, tampoc corren el perill de que'ls el quedin a deure.

ALS LLEVADORES: Perquè, gracies a que molts marits porucs passen hores y hores a casa, al costat de la dona, al cap de nou mesos se's dobla la clientela.

ALS SOMBRERERS: Perquè tots aquells que a les barricades els han fet un cap nou forsolament s'hann de comprar, després, un barret a la mida del cap.

ALS CAPELLANS: Perquè si's cremen igliesies velles y pobres, els devots ja's cuiden d'aixecarlosen de més noves y més sumptuosos.

A LES BUGADERES: Perquè, haventhi molta por, s'hann de rentar moltes calses.

ALS SABATERS: Perquè, si be molts se queden a casa y no gasten calsat, a molts d'altres els toca correr y espalllen mitges soles.

A LES EMPRESSES PERIODÍSTIQUES: Perquè cobren la suscripció y no publiquen diaris.

ALS POBRES EN GENERAL: Perquè, no tenint res pera perdre, a la fi dels comptes sempre hi surten guanyant una engruna de llibertat.

Les revolucions perjudiquen...

ALS PROPIETARIS: Perquè ab els tiros y les canonades les finques urbanes no hi guanyen res.

ALS FONDISTES: Perquè durant els dies del fandango no tenen moviment de forasters, y els pocs que tenen se's en van sense pagar.

ALS COMICS: Perquè, com que no treballen, no mengen.

ALS ENTERRA-MORTS: Perquè ab el mateix jornal han de fer molta més feina.

ALS BOMBERS: Perquè quan van a cumplir ab la seva obligació els reben a pedrades.

ALS CORREDORS DE BOLSA Y DE COMERS: Perquè aquells dies no poden correr; y quan *corren* es sense ganes.

ALS QUE VENEN ROMANSOS: Perquè ningú hi està.

ALS LLIMPIA-BOTES Y ALS VENEDORS DE DIARIS: Perquè mentres tiren piules no's passegan senyors ni surten periodics.

ALS RELLOTGERS: Perquè, en el fort d'una revolució, tothom *va a l' hora*.

ALS ADROGUERS Y ALS TABERNERS: Perquè's veuen obligats a donar el petroli y l'ai-garràs de francs.

Y ALS CARNICERS: Perquè tenen el sentiment de no poder matar.

**

Ara, un cop feta la suma dels beneficiats y els perjudicats, y després de ben garbellades les ventatges y les desventatges, davant de la formulada pregunta ¿SÓN UTILS LES REVOLUCIONS?... prudentissim lector amic, dígahí la teva.

JOAQUIM AYMAMÍ

CREMA

Mossén Jan, capellà de missa-y-olla y bon home a tot ser, vivia en dolsa pau, jamaï torbada, tranquil y satisfat.

Sense penes ni danys, agè als conflictes que al món tenen guillat, de casa seva a missa, y vice-versa, així anava tirant.

Heusquí que (la ditxa jai! es molt curta), d'uns quants dies ensà no es pas l'home d'abans: tot ell se troba abatut y malalt.

No'l distreu, com abans, la majordona, ni els parents, ni els amics, ni aquells plats succulents que tant li agraden y que se'n llepa's dits.

Tot y essent llaminer no vol ja dolos (segons ell m'ha explicat), puig no'ls troba tant bons com una crema que van fer l'any passat!

AGUSTÍ ESCLASANS Y FOLCH

UNA PROVA

L'escena té lloc en el despatx d'una casa de banca. El banquer està assegut davant per davant de dos joves dependents que li fan de secretaris.

Entra un senyor y exclama, dirigintse al banquer:

—Hola, noi. Venia a demanarte un favor. No't creguis que necessiti quarts, no; al contrari. Me'n vaig un parell de mesos a fòra y voldria que'm guardessis aquets diners, que son els meus estalvis.

—Prou... ¿Quant hi hâ?

—Quatre mil duros.

—Està be; deixa'ls... ¿Vols que t'extengui un rebut?

—Fuig d'aquí! Entre amics intims?... No cal, home; no faltaria més...

—Com vulguis, doncs.

Al cap de dos mesos, en el mateix despatx.

—¿Qué tal t'ha provat aquest viatge?

—Magnificament, ja ho pots veure... Y es-cofta, parlant d'una altra cosa... ¿que't vindria be tornarme'l quatre mil duros?

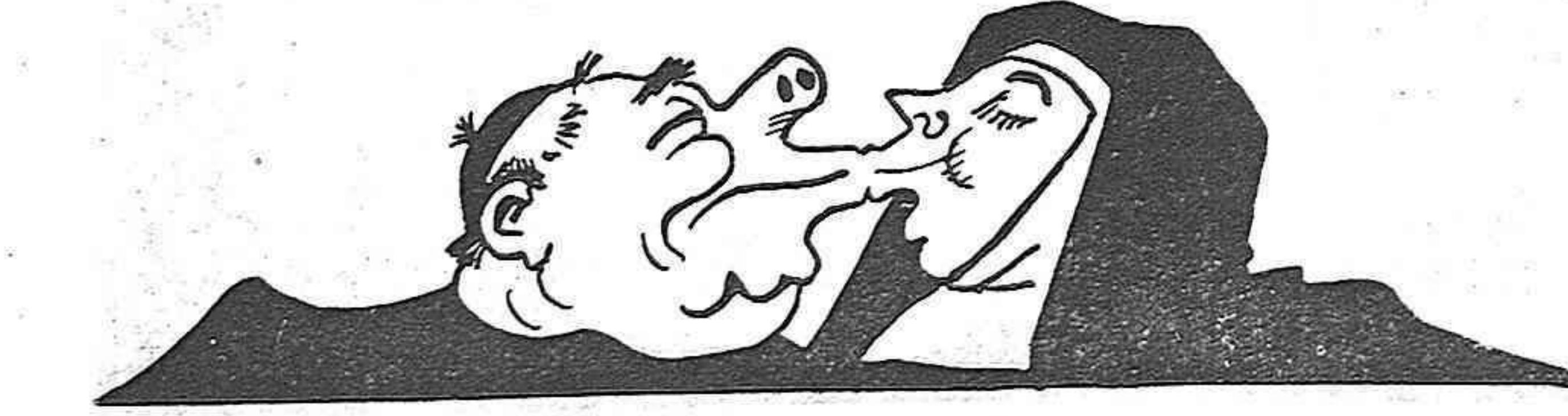
—Quins quatre mil duros?

—Ai ai! Tu diras... Els quatre mil duros que't vaig deixar pera que me'ls guardessis...

—No sé de qué'm parles... Déus somiar, noi...

—Com! Aixís estem?... Es dir que no te'n vols recordar? Es dir que me'ls negues?... Sòrt que hi ha testimonis...

—Quins testimonis?

—Els teus dependents, que ho van veure. El banquer crida als seus dos secretaris:

—Vostès se recorden de que aquet senyor m'hagi entregat mai de la vida diners en dipòsit?

Els dos joves dependents, alsant les espatxes:

—No'ns en recordem.

—Molt be. Poden retirarse.

Els secretaris surten del despatx, y aleshores el banquer exclama, entregant un paquet de billets de banc al seu amic:

—Té, aquí tens els teus quatre mil duros...

He volgut fer una senzilla prova... Volia saber si puc comptar o no ab la meva dependència.

F. LAMY

REPICS

ER inventar teories gracioses ningú com el celebrat edil senyor Vinaixa.

En una de les darreres sessions municipals se discussia si era o no era convenient que un regidor, en representació del Ajuntament, anés a visitar l'Exposició de Bruseles.

Y com un concejal regionalista impugnés la proposició, assegurant que'ls barcelonins commensen ja a estar tips de veure gastar en viatges y tiberis els diners de la Pubilla, va aixecar-se irat el tinent d'arcade del segon districte y exclama:

—Això no pot ser que ho diguin els bons barcelonins: això, en tot cas, ho diran els que no piensan alto ni sienten fondo.

Y tornà a sentarse tan satisfat, ben convençut de que la seva originalíssima observació no tenia replica.

**

Si l'argument descobert per l'inefable regidor valencià arriba a generalisar-se, aviat sentirem dialegs com aquest:

—Y el seu fill ¿qué?

—Aï!... No me'n parli. No fa més que pensar alto y sentir fondo.

—¿Qué vol dir?

—Que la seva única aspiració es divertir-se, gastantse en passejades y juergas els diners que no són seus.

Després d'uns quants dies de discussió, el Parlament anglès ha rebutjat definitivament y per gran majoria una proposició en la que's demanava que's concedis a les dones el dret electoral.

Els inglesos tènen fama de ser gent pràctica. Y una vegada més han demostrat que aquesta fama no té res de mal adquirida.

Es lo que ells deuen haverse dit:

—Si permetem que les dones entrin de l'urna en el joc, quan les eleccions arribin, qui posarà l'olla al foc?

A Madrid criden l'atenció, aquets dies, unes patrulles de policia que custodien l'edifici del Banc d'Espanya.

—En previsió de què, tan extremes mides? Jo'ls ho diré, si'm prometen no ferho corre: En previsió d'un assalt a la caixa dels quarts.

Y qui l'ha de donar aquest assalt?

Els pressupostos, que ara fan l'adormit als Ministeris, però que estan a punt de sortir, fàmolencs, al carrer ab les dents molt afilades.

La clausura ja es un fet. Ha estat joc de poques taules...

Y dels debats ¿qué n'hem tret? Ja ho va di el princèp Hamlet: «Res: paraules y paraules!»

El diputat per Olot, senyor Llosas, ha assegurat als carcundes del districte que assistirà al *Aplec de Romanya*.

Parlant d'això escriu un colega del partit: «Los correligionarios confían en la promesa.»

Ab la promesa?

Aisa amigo, murriets!

Ab la promesa també hi aniria jo, als aplecs!

A tall de gran personatge, l'ex-arcade Sanllehy està escribint unes memòries íntimes.

Esperem que's publicquin pera llegirne no més un capítol.

El capitol que farà referencia a la celebre *Base 5.ª*

Això, y el proleg, que deurà ser d'en Merry del Val.

D'alguna cosa li ha de valer el tutejarse ab el Sant Pare!

El govern ha concedit la gran creu del Merit Militar al diputat senyor Llorens.

Y's pregunta tothom: —Se la mereixia, una tan alta distinció?

No; ningú hi creu ab aquesta *idem*.

Però com que'l senyor Llorens es tan carlí, y el govern que l'hi concedeix es tan lliberal... Ja està explicada la cosa!

A LO INSERTAT EN EL NUMERO 2146

1.ª XARADA I.—*Llan-sa-do-ra.*

2.ª ID. II.—*Al-si-na.*

3.ª ANAGRAMA.—*Fusta—Faust.*

4.ª CONVERSA.—*Salt.*

5.ª GEROGLIFIC.—*Company de penes.*

ENDEVINALLES

XARADA

(A MON AMIC ALIU DE QUART)

Estem de rivalitat

desde diumenge a la tarda en que aquella Venus, jai!

me va dir que m'estimava.

Tu primer y després jo

varem anà a festejarla,

y, tant a mi com a tu,

ni un pam més, ni mitja cana

a l'un que a l'altre ns va dir

d'aquella dolsa paraula.

Pro a pesar de tot això

he sabut que te'n'alabes,

que són amor seria teu

y que jo no més les ganes,

però dos te deixo dir

y prenc ara la paraula:

Tu ets ric; jo no tinc dos,

però per xó no m'espantes;

ets guapo, jo no ho soc gens;

tens bon llit, jo tinc un catre;

fumes puro y prens cafè,

jo tinc de beure una horxata

y fumà algun cigarret

que apenes surt de la cara.

Vaja, en fi, no'n parlem més,

que la cosa's fa pesada,

però 't vull assegurar

que aquella total aimada

pera tu no ho serà pas,

mal me costí la casaca;

sent tan *tersa-quart* com es

y anant tan ben pentinada

de *hu-tres-quatre* ho es molt,

y... permetem la rialla:

el diumenge tants de Juny

ens haurem vist ja les cares.

LLUÍS JUHER Y SALA

ANAGRAMA

A un tenor, en cert teatre,

cantant l'òpera *Total*,li caigué una *tot* a sobre

que li va fer forsa mal.

MUSCLUS

TARGETA

D. TELESFORO BRASIS

Formar ab aquestes lletres, degudament combinades, el titul d'una comèdia catalana en un acte.

A. B. (a) LO RECTOR DE VALLFOGONA

ENDEVINALLA

Arbre soc de gran profit, es molt amarg lo meu fruit, m'asseblos an el cirerer, y, si be no soc tan gros, a cada gra en porto dos; els caps-de-brot un, sol ser.

Me treuen dos cops la pell, y, essent de primer vermell, a negre m'han fet tornar y m'liensen avans del fi. ¡No m'haguassin de culí, no m'haurien de llençar!

MACO

GEROGLIFIC

X
L L
I I I I I I I
S
O O O O O O O

MARSELLESA CAPA

Jo

CORRESPONDENCIA

Cavallers: F. R.: Si hi cab, ab molt gust.—F. G.: No hi ha espai, y ho sento.—J. C. N.: Farem els possibles.—J. G.: Té poc interès, fòra de la localitat.—P. X.: Escursada, potser sí.—N. V. M.: La carta té escassa trascendència. Si s'organisen, estan en el seu dret. La conversa entra en cartera.—I. C.: Bueno.—R. M.: Com que això que'ns conta es naturalíssim y no acusa cap gravetat, creiem prudent ferne cas omis. Ja ho sabem que desde la troma's diuen moltes burrades.—Joan Pomi (Rio Janeiro): *Barcelona a la vista* val 12 pessetes; *El Año en la mano*, 2. Envii, doncs, 14 pessetes y tres més peral's gastos de franqueig... y disposi. Gracies per les postals.—Ll. Carbó C.: L'intenció es molt bona. Però creiem que l'iniciativa hauria de sortir d'un altre periòdic. En els nostres no hi

Al restaurant de la Llibertat de Conciencia

— Josep, ¿qué tenim pera dinar?
— Demanin lo que vulguin menos bròquil. Pera vostès s'ha acabat el bròquil.